

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

בפני כבוד השופט הבכיר נאיל מהנא

התובעת

דבורה בפרי
ע"י ב"כ עו"ד ב. קרפל

נגד

הנתבעת

בת אל משה
ע"י ב"כ עו"ד א. צעדה

פסק דין

1. עסקינן בתביעה לפיצוי בגין פרסום לשון הרע, שהגישה התובעת שהינה גננת במקצועה כנגד
2. אם של פעוטה ששהתה בפעוטון שבבעלותה, מכוח חוק איסור לשון הרע, התשכ"ח – 1965
3. (להלן: "החוק" או "חוק לשון הרע").

מבוא והעובדות הצריכות לעניין

2. התובעת הינה גננת אשר מנהלת פעוטון בשכונת מגורים בה מתגוררת הנתבעת.
3. ביום 01.09.22, הביאה הנתבעת את בתה הקטינה לראשונה אל התובעת וביקשה למסור
7. אותה להשגחתה בפעוטון שבבעלותה.
4. על פי הנטען בכתב התביעה, מעת שהותירה הנתבעת את בתה לבדה, ניכר היה שדבר מה אינו
9. כשורה. לטענת התובעת, הקטינה לא הראתה עניין באינטראקציה עימה, ולאורך כל הזמן
10. בכתה, אלא אם התובעת נשאה אותה בידה.
11. כעבור שבועיים, הבהירה התובעת לנתבעת כי לטובת הקטינה נכון יהיה לאתר עבורה מסגרת
12. אחרת. התובעת טוענת כי ממועד זה החלה הנתבעת במסע "חיסול שמה של התובעת" כפי
13. שיפורט להלן.
14. ביום 14.09.22, שלחה הנתבעת הודעה למספר הורים של ילדים בפעוטון, בהאי לישנה:
15. "הורים יקרים, שמי בתאל ועדי הילדה המהממת שלי הייתה אצל דבורה בפרי עד אתמול.
16. החלטנו להוציא אותה משם לאחר דיבור פוגעני של דבורה עליה ולאחר שהתגלו על גופה
17. של עדי סימנים שהתשובה עליהם איננה נראת הגיונית ולגיטימית. אני מרגישה צורך
18. ואחריות לשתף אתכם כדי שתפקחו עיניים ותהיו עירניים. שנדע רק בשורות טובות".

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

5. בסמוך לאחר הפצת ההודעה האמורה וטרם ידיעת התובעת דבר הפצתה נפגש בעלה של הנתבעת, עם התובעת ודרש החזר כספי של התשלום החודשי, והוא אף חתם על "מכתב עזיבה" בו הוא מאשר כי הוחזרו לו כל השיקים וכי הוא החליט להוציא את הילדה מהמסגרת עקב "אי הסתגלות" וכי לא תהיינה לו כל טענה כלפי התובעת.
6. ביום 15.09.22 לאחר שנודע לתובעת על הפצת ההודעות, היא פנתה לנתבעת בהתראה טרם נקיטת הליכים.
7. ביום 29.09.22 הגישה הנתבעת תלונה במשטרה נגד התובעת, בגין חשד לעבירה של תקיפה סתם של חסר ישע על ידי אחראי, בהתאם לסעיף 382(ב)(3) לחוק העונשין- התשל"ז-1977.
9. בסופו של יום, התיק כנגד התובעת נסגר בעילה של "העדר תשתית ראייתית לקיומה של אשמה פלילית". על החלטה זו לא הוגש ערר.

טענות הצדדים בקליפת האגוז

8. לטענת התובעת, מאחר ומדובר בהודעה שנשלחה למספר הורים הרי יש לראות בכל הודעה כפרסום שהופץ בכתב ל"אדם זולת הנפגע", וכל אחד מהפרסומים מכיל פוטנציאל פגיעה חמור ביותר בשמה הטוב של התובעת. על כן, לטענתה, אין ספק כי הנתבעת ביצעה כנגדה מספר עוולות במובן בסעיף 7 לחוק, כמספר ההורים אליהם נשלחה ההודעה..
9. הנתבעת לעומת זאת, טוענת כי היא החליטה מתוך אחריות אזרחית ואנושית לפנות לחלק מהורי הגן ולהציג בפניהן את חששותיה על מנת להגן על הילדים. לטענתה, היא ניסחה הודעה קצרה על השתלשלות המקרה ושלחה הודעה זו למספר הורים. לדבריה, לשון ההודעה הייתה זהירה מאוד והיא כללה אך ורק את העובדות אשר היו בפניה וכן את דעתה האישית והסובייקטיבית לגבי תשובותיה העמומות של התובעת.
10. לטענתה, על מנת למנוע פגיעה בפעוטות חסרי ישע היא גם הגישה תלונה במשטרה כנגד התובעת.
11. היא הוסיפה כי, לא הייתה לה כל כוונה לפגוע או לפעול כנגד התובעת במזיד ; וכי היא פעלה בתום לב.
12. עוד טוענת הנתבעת כי הפרסום אינו עולה כדי לשון הרע כהגדרתו בסעיף 1 לחוק ובכל אופן, התובעת לא הצביעה על נזק קונקרטי כלשהו אשר יכול היה להיגרם לה בעקבות הפרסום.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

1 בכל אופן, טוענת הנתבעת כי עומדת לה הגנת "אמת דיברתי" הקבועה בסעיף 14 לחוק וכי
2 מדובר בפרסום שנעשה בפני קבוצה קטנה של הורים, אשר ילדיהם כבר נמצאים למעשה בגן
3 של התובעת, ומשכך אין בפרסום משום פגיעה ממשית בתובעת ובפרנסתה.

4 דין והכרעה

5 11. בחינה האם פרסום מהווה לשון הרע נעשית על פי הפסיקה בארבעה שלבים: האחד, האם
6 הביטוי הנטען מהווה לשון הרע, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק; השני, האם קם יסוד ה- "פרסום";
7 השלישי, האם הנתבע זכאי לאחת מן ההגנות הקבועות בחוק. ולבסוף, בהנחה שהביטוי אינו
8 חוסה תחת אחת ההגנות, יש לבחון מהו הסעד הראוי (ראו: ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה
9 **דיין- אורבך** (פורסם בנבו, 08.02.12)

10 יסוד הפרסום

11 12. "פרסום" מוגדר כהעברת מידע לאדם אחר מלבד הנפגע והגיע לאותו אדם. הפרסום יכל
12 להתבצע בעל פה, בכתב או בכל דרך אחרת.

13 13. אין חולק בענייננו כי הנתבעת כתבה את הודעת הווטסאפ והעבירה אותה להורי הילדים
14 בפעוטון. אין גם חולק כי ההודעה האמורה הגיעה לידיעת ההורים. מכאן, אין חולק כי
15 התקיים בענייננו יסוד "הפרסום".

16 14. נבחן את השלבים העיקריים לצורך הכרעה בעניין לפי סדר השאלות שלהלן:

17 האחת, האם עצם הפרסום שנעשה על ידי הנתבעת באמצעות שליחת הודעת הווטסאפ להורי
18 ילדי הגן הינו בגדר "לשון הרע" כמשמעות הגדרתו בחוק;

19 השני, בהינתן כי הוכח שמדובר בפרסום שהינו בגדר "לשון הרע" האם עומדות לנתבעת
20 הגנות בחוק;

21 השלישי, ככל שייקבע כי מדובר בפרסום לשון הרע וכי לא עומדת הגנה לנתבעת, האם
22 התובעת זכאית לפיצוי, ומהו שיעורו.

23 האם הפרסום מהווה "לשון הרע"

24 15. סעיף 1 לחוק קובע כי:

25 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

26 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

27 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

- 1 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או
2 במקצועו;
- 3 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או
4 מוגבלותו";
- 5 16. השאלה האם מדובר בפרסום המהווה לשון הרע נבחנת במבחן אובייקטיבי על פי אמות מידה
6 אובייקטיביות כלומר, לא באופן סובייקטיבי לפי תחושותיו של התובע. על בית המשפט לתור
7 אחר המובן הטבעי של הפרסום כלומר, לבחון באופן אובייקטיבי את המשמעות שקורא
8 סביר היה מייחס לאותן מילים בפרסום וזאת תוך בחינת הפרסום בכללותו כולל האמור "בין
9 שורותיו" והנסיבות החיצוניות הסובבות את הפרסום. בכלל זה, אין חשיבות לכוונת
10 המפרסם או לאופן בו הובן הפרסום על ידי הנפגע או השומעים – בפועל (ראו: ע"א 257/57
11 אפלבוים נ' בן גוריון, פ"ד יד 1205; וגם: רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר
12 (פורסם בנבו, 12.11.06); וגם: ע"א 68/56 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל
13 לישראל (פורסם בנבו, 24.02.77)).
- 14 17. נקבע לא אחת בפסיקה שהקביעה כי פרסום מהווה לשון הרע אינה נלמדת אך מן המילים
15 הפוגעניות כעומדות לעצמן, בפני עצמן. היא נלמדת בראש ובראשונה ממכלול הנסיבות
16 שסבבו את הפרסום. לא המילים לעצמן יוצרות את לשון הרע אלא הקונטקסט והנסיבות,
17 המעניקים למסכת העובדות את עוצמתה, את צבעיה, את טעמה וריחה (ראו: רע"א 3572/04
18 פריג' נ' כל הזמן (פורסם בנבו, 16.06.08)).
- 19 18. מתוכן ההודעה עולה כי הנתבעת ייחסה לתובעת מעשים של "דיבור פוגעני" כלפי הבת שלה
20 וכן ציינה "שהתגלו על גופה" של הילדה "סימנים שהתשובה עליהם איננה נראית הגיונית
21 ולגיטימית" כלומר, שהסבריה של התובעת להימצאות הסימנים אינם הגיוניים.
- 22 19. עוד מעיון בתוכן ההודעה עולה כי הנתבעת ביקשה להזהיר את ההורים ממעשיה של התובעת
23 וציינה "אני מרגישה צורך לשתף אתכם כדי שתפקחו עיניים ותהיו עירניים".
- 24 20. בחינת הפרסום הנ"ל, אופן הצגתו, הסגנון שבו הוא נכתב וניסוחו, כאשר הוא הופנה להורי
25 פעוטות שהיו תחת השגחת התובעת, יכול להתפס אצל האדם הסביר כאילו התובעת אינה
26 מתנהגת כראוי לפעוטות וכי יש להיזהר ממנה.
- 27 21. לאמור, הדברים שייחסה האם לתובעת, עולים לכאורה לכדי ביצוע עבירות חמורות כלפי
28 הילדה ששהתה תחת השגחתה. עוד עולה מההודעה כי התובעת דיברה אליה דיבור פוגעני
29 ובכך שיש על גופה של הילדה סימנים, המחשידים כי התובעת היא זו שגרמה לאותם סימנים.
30 פרסום דברים כאמור יש בו לטעמי כדי להשפיל את התובעת, לעשות אותה מטרה לשנאה,
31 לבזות אותה ולפגוע בפרנסתה. שכן הם נשלחו "ללקוחות" של התובעת אשר ראו בה מקום

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

1 בטוח ואמין להותיר בו את היקר להם מכל, את ילדיהם. הדברים עולים לטעמי לכדי לשון
2 הרע כהגדרת מונח זה בחוק.

3 האם הנתבעת זכאית להגנה

4 22. בפרסום לשון הרע לא סגי לצורך הטלת אחריות לפי חוק איסור לשון הרע. החוק מונה מספר
5 הגנות, אשר הוכחתם על ידי מי שמפרסם לשון הרע, פותרת אותו מחבות.

6 23. בענייננו, טוענת הנתבעת לקיומן של מספר הגנות. לטענתה, קיימת לה טענת אמת בפרסום,
7 כי הפרסום נעשה בתום לב וכי מדובר ב"זוטי דברים" או "מעשה של מה בכך".

8 הגנת אמת בפרסום

9 24. הנתבעת טוענת כי היא דיווחה על העובדות כהווייתן. לדבריה, התובעת התבטאה כלפי
10 הפעוטה בדיבור פוגעני ואכן על גופה של הפעוטה התגלו סימנים. מדובר לטענת הנתבעת
11 בפרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש ודי בכך שהמשמעות והתוכן הכללי של הפרסום תואמים
12 את המציאות על מנת שתקום לה הגנה.

13 25. סעיף 14 לחוק לשון הרע קובע כי:

14 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת
15 והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט
16 לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

17 26. על הנתבע מוטל נטל הבאת הראיות והוכחת טענת ההגנה. לגבי היקפו של נטל זה נפסק כי:

18 "הגנת אמת הפרסום מחייבת להוכיח כי הדבר שפורסם היה האמת כפי שהייתה במועד
19 הפרסום, ולא כפי שנחזתה להיות. לא ניתן לוותר על דרישה זו. אמיתות הפרסום היא תנאי
20 הכרחי ומכונן בהגנת אמת הפרסום והיא ניצבת בבסיס ההצדקה לה (ראו, פסקה 22 לעיל).
21 לפיכך, פרסום שאיננו בגדר אמת אינו ראוי להגנה לפי סעיף 14 לחוק. תוצאה זו מתחייבת
22 לאור לשונו והיגיונו של החוק וכאמור, היא עולה בקנה אחד עם פסק הדין בדנ"א קראוס.
23 זאת, אף אילו היה בכך כדי "לצנן" במידת מה את הנכונות לפרסם פרסומים, לאור הצורך
24 להביא בחשבון את האפשרות שיתגלה מידע חדש לגבי מה שפורסם, לאחר הפרסום.
25 למעשה גם בדנ"א קראוס הכיר בית המשפט כי הנטל להוכיח את אמיתות הפרסום, נטל
26 כבד הוא. זאת, בין היתר לאור הפער שיכול להיווצר בין אמיתות הפרסום לבין היכולת
27 להוכיח זאת בהליך שיפוטי (שם, בעמ' 40-41 (השופת ת' אור))" (ראו: דנ"א 2121/12 פלוני
28 נ' ד"ר אילנה דיין אורבך (פורסם בנבו, 18.09.14) (להלן: "פס"ד בעניין אילנה דיין").

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

27. כדי להרים את הנטל המוטל עליה להוכחת הגנה זו, על הנתבעת להוכיח אפוא את קיומם של שני יסודות: אחד, אמיתות הפרסום והשני, קיום עניין ציבורי בפרסום. במקרה דנן הנתבעת לא הוכיחה אף תנאי מתנאים אלה כפי שיפורט להלן.
28. מעיון בכתב ההגנה עולה כי הנתבעת עומדת מאחורי הדברים שנכתבו ויתרה מזאת היא אף סבורה כי התובעת "התעללה בביתה הן מילולית והן פיזית". לטענתה, מדובר בניסיון להסרת "עננת החשדות הקשים והפלילים הרובצים על כתפיה" של התובעת (סעיף 2 לכתב ההגנה).
29. הנתבעת אף חזרה בעדותה וציינה כי היא עומדת מאחורי הדברים ומשוכנעת באמתותם "אני הייתי משוכנעת, ועודני משוכנעת אף היום, כי התובעת אכן דיברה בצורה פוגענית על ביתי, ואכן התגלו סימנים אדומים וכחולים על גוף ביתי אשר התשובה עליהם אינה נראית בעיניי הגיונית ולגיטימית" (סעיף 22 לתצהיר הנתבעת).
30. הנתבעת ייחסה לתובעת הן אימרות פוגעניות והן סימנים שנתגלו על גבי גופה של הפעוטה. לדבריה, "לאחר מספר ימים, עת קילחתי את ביתי, הבחנתי בסימנים כחולים ואדומים מטרידים על גופה של ביתי" (סעיף 10 לתצהיר הנתבעת).
31. אין חולק כי לא הוגש כל מסמך רפואי שיש בו בכדי לאשש טענת הנתבעת לגבי אותם סימנים. יתרה מזאת, סתירות רבות נפלו בעדויות הנתבעת והעדים מטעמה וזאת, בין היתר, לעניין המועד בו התגלו סימנים והאם הפעוטה נבדקה על ידי רופא ומהו מועד הבדיקה.
32. הנתבעת לא ציינה בעדותה דבר לעניין בדיקה רפואית כלשהי שהפעוטה עברה בתקופה בה שהתה בהשגחתה של התובעת. לעומת זאת, אמה של הנתבעת, ציינה בעדותה כי הפעוטה נלקחה לבדיקה רפואית ביום האירוע אך הרופא לא הבחין בסימנים מאחר ולא הרים את חולצתה של הפעוטה.
- "כאשר ראיתי שנכדתי מראה סימני מצוקה בלתי סבירים, המלצתי לביתי שנלך ביחד לרופא על מנת שיבדוק אותה. הלכנו אני ביתי ונכדתי לרופא, והאחרון בדק את נכדתי. הרופא אף הרים את חולצתה של נכדתי, אך לא עד הסוף. לצערי הרופא לא הרים את החולצה עד המקום בו היו חבורות וסימנים על גופה.
- חזרנו לביתנו, ועוד באותו הערב אמרה לי ביתי כי היא מצאה סימנים על גופה של נכדתי. ראיתי בעצמי את הסימנים על גופה של נכדתי, ונחרדתי. מדובר על סימנים כחולים המעידים על פגיעה קשה בגופה של נכדתי" (סעיפים 11-12 לתצהיר אם הנתבעת).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

33. דברים אלו של האם הוצגו לנתבעת במהלך חקירתה בפניי והיא ציינה כי אכן לקחה את הפעוטה לרופא אולם זה היה מאחר והתובעת אמרה לה שהילדה לא אוכלת ובוכה **"לקחתי אותה לרופא כי התובעת אמרה לי שהילדה לא אוכלת ובוכה. אין לי בתצוהיר שלי את הדברים האלו"** (עמ' 10, ש' 9-10). חרף הדברים האמורים לא הובא אף מסמך רפואי התומך בגרסה זו והנתבעת אף לא ידעה את שמו של הרופא.
34. לא זו אף זו, בניגוד לדברי האמא שטענה כי רק לאחר הבדיקה הרפואית התגלו אותם סימנים, הנתבעת בעדותה בפניי ציינה כי התמונות המתעדות את הסימנים צולמו טרם הפניה לרופא **"התמונות היו לפני ההליכה לרופא"** (עמ' 10, ש' 14).
35. כאשר נשאלה הנתבעת לגבי הסתירות בגרסה שלה ושל אימה והעובדה כי היא ציינה בתשובות לשאלון כי היא לא פנתה לרופא השיבה: **"אני הייתי בסערת רגשות"** (עמ' 10, ש' 17) ובהמשך: **"...זה סערת רגשות ובלבול, הלכנו לרופא ומשם לבית"** (עמ' 10, ש' 21-22).
36. על אף העדרו של מסמך רפואי, הנתבעת ציינה בעדותה בפניי כי, תוצאות הבדיקה הרפואית, שעל פי גרסתה שלה והעדים מטעמה, נערכה לאחר האירוע, העידו כי **"הילדה בריאה לחלוטין"** (עמ' 11, ש' 35).
37. הנתבעת עצמה לא ידעה לתאר את הסימנים שנתגלו וכאשר נשאלה האם הם היו אדומים או כחולים היא השיבה: **"גם אדומים וגם כחולים"** (עמ' 9, ש' 35-36) ולאחר מכן, כאשר הוצגו לה התמונות היא ציינה **"בתחילה היו אדומים ולאחר מכן כחולים"** (עמ' 10, ש' 1-2).
38. התרשמתי כי הנתבעת ניסתה בעדותה להעצים את טענותיה באשר לסימנים על גוף הילדה ולראשונה היא טענה כי מדובר **"בצביטות"**: **"הילדה הזאת היתה במסגרת בחייה, גם שם היא נפלה, מעולם לא חזרה עם סימנים כאלה צביטות"** (עמ' 11, ש' 21-22).
- 22 סתירות אלו בגרסת הנתבעת ביחס לסימנים יש בהם כדי להטיל ספק לגבי הטענה שמדובר באמת בפרסום וכי דבריה ביחס לאותם סימנים אין להם כל קשר לתובעת.
39. כך גם לדידי לגבי אמיתות הפרסום ביחס לאמירות פוגעניות שמיוחסות לתובעת שלגביהן לא הובאה שום ראיה.
- 26 הנתבעת ציינה בעדותה כי מספר ימים לאחר האירוע בעבורו פנתה לתובעת לברר את פשר הסימנים, התובעת החלה באמירות קשות על ביתה:

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

1 לטענתה, לאחר ימים מספר, פנתה אליה התובעת בכעס, והתחילה להאשים את בתה
2 "באמירות קשות אשר אסור שיאמרו על פעוטות, ולא כל שכן על ידי אישה המתיימרת
3 לטפל בילדים".

4 לדבריה, התובעת אמרה כי:

5 "הילדה שלך כל כך קשה, לא ראיתי ילדה כל כך קשה כבר 23 שנה";

6 "כבר חשבתי להגיד לילד שלי שילך לקנות אטמי אוזניים בכדי לא לשמוע את היללות של
7 הבת שלך!";

8 האם את עוברת ברחוב ושומעת בכי ויללות, שתדעי שמדובר בבת שלך!". (תצהיר הנתבעת
9 סעיף 16).

10 40. בעדותה בפני טענה הנתבעת כי אמירותיה של התובעת החלו כבר "ביום השני השלישי"
11 (עמ' 12, ש' 3-4) "זה התחיל מהיום השלישי שהיא אמרה את המילים הקשות שלה" (עמ'
12 12, ש' 16-17). לטענתה, בתצהיר עליו היא חתומה "הסדר הכרונולוגי לא תואם" (עמ' 5-5),
13 וזה נובע מ"בלבול טעות אנוש" (עמ' 12, ש' 7-8).

14 41. הנתבעת העידה בפני כי היא לא אמרה לתובעת דבר ביחס להתבטאויות שלכאורה היא
15 מייחסת לתובעת. לשיטתה, היא רצתה לשמור על יחסים טובים עם התובעת וכי היא לא
16 "כזאת" ולדבריה: "אני לא כזאת" (עמ' 11, ש' 9). לטענתה, התבטאויות אלו המצטרפות
17 לעובדה כי התובעת ציינה בפניה כי הפעוטה לא אכלה, בוכה וצועקת עוררו בה חשד כי משהו
18 לא תקין (עמ' 9, ש' 29).

19 42. מעיון בגרסת הנתבעת כאמור עולה כי חלו בה סדקים וסתירות המעמידים בספק את
20 אמיתותה. הדבר כמובן מביא אותי למסקנה כי הנתבעת כשלה בהוכחת אמיתות הפרסום.

21 43. למעלה מן הצורך אציין כי הנתבעת גם לא עמדה בנטל ההוכחה כי קיים עניין ציבורי
22 בפרסום.

23 44. הנתבעת הגישה תלונה במשטרה בגין תקיפה סתם של חסר ישע, רק כעבור שבועיים מאז
24 הפרסום ולאחר שהתובעת שלחה לה מכתב התראה טרם נקיטת הליכים משפטיים. תלונה
25 זו נסגרה בעילה של העדר תשתית ראיתית לקיומה של אשמה פלילית. על החלטה זו לא
26 הוגש ערר ויש להניח כי אילו היה חשד סביר כלשהו המשטרה הייתה פותחת בהליכים
27 פליליים כנגד התובעת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

45. בהתאם לעדותה של הנתבעת תלונה זו הוגשה לאחר שהתייעצה עם עורך דין ובהמלצתו של קרוב משפחה המשמש כחוקר במשטרה. לטענתה, היא לא הגישה ערר כי היא "סומכת על המשטרה ועל הפרקליטות שהן סגרו את התלונה" (עמ' 13, ש' 16-17).
46. הנתבעת ניסתה בהגנתה לטעון כי קיימת תועלת במעשיה למען הציבור וציינה "כי לאחר המקרה החמור שצויין לעיל, נאמר לנתבעת ע"י הורים אחרים שילדיהם שהו במעון של הנתבעת בעבר, כי גם הם חוו מקרים דומים וקשים של זלזול בפעוטות אשר לוו לא אחת באלימות מילולית" (סעיף 51 לכתב ההגנה).
- יחד עם זאת, הנתבעת לא קראה לעדות אף לא אחד מההורים הנ"ל ואף לא הובאה ראיה כי הוגשה תלונה נוספת על ידי מי מההורים הנטענים. לא זו אף זו, כאשר נשאלה הנתבעת בעדותה לגבי אותם הורים היא השיבה "אני לא יכולה לתת שמות חסויים" (עמ' 13, ש' 20-22).
- מכאן, המסקנה המתבקשת היא שלא עומדת לנתבעת הגנת אמת בפרסום.
- הגנת תום הלב
47. על הטוען להגנת תום הלב להוכיח כי האמין שהפרסום הינו אמיתי במישור הסובייקטיבי והאובייקטיבי.
- "מהבחינה האובייקטיבית נדרש כמובן, כי יהיה עניין ציבורי משמעותי וכי יהיה בפרסום שנעשה לאחר בדיקה רצינית ואחראית" (ראו פס"ד הנ"ל בעניין אילנה דיין אורבך).
48. במקרה דנן הנתבעת כשלה בהוכחה כי האמינה שהפרסום הינו אמיתי הן במישור האובייקטיבי והן במישור הסובייקטיבי.
49. יתרה מכך, אני סבור כי הפרסום כלשונו נכנס לגדרו של סעיף 16(ב)(2) לחוק לפיו:
- "(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:
-
- (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא";
50. לא השתכנעתי כי הנתבעת ערכה בדיקה סבירה טרם הפרסום. הימנעות מבדיקה רפואית טרם הפרסום והסתמכות על השערות בלבד חורגת ממתחם הסבירות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

51. גם אם נניח לזכותה של הנתבעת כי היא הייתה "בסערת רגשות" עת הבחינה בסימנים על גופה של ביתה, וכי חשה צורך ליידע את יתר ההורים שילדיהם בפעוטון, נכון היה כי היא תערוך בירור לגבי החשדות ותפנה לבדיקה רפואית על מנת לאשש את טענותיה טרם הפצת מידע פוגעני שכזה והטחת האשמות שווא בתובעת.
52. אשוב ואדגיש כי העובדה שהנתבעת לא מצאה לנכון לפנות לבדיקה רפואית, וראתה להגיש תלונה במשטרה רק לאחר תקופה ממושכת עקב קבלת מכתב התראה מהתובעת מעוררת סימני שאלה קשים לגבי תום ליבה של הנתבעת.
53. בהקשר זה ראוי להדגיש כי הגשת תלונה למשטרה עדיפה מאדישות כלפי חשד לביצוע עבירה והתעלמות ממנה, השתקת עניינים או טיפול פנימי בהם (ראו: ח'. גנאים, **דיני לשון הרע**, מהדורה שנייה מורחבת, הוצאת נבו, עמ' 390). יחד עם זאת, בענייננו, הנתבעת הגישה תלונה במשטרה בחלוף זמן, כתגובה לפנייתה של התובעת אליה, ובהינתן כי לא היה אמת בפרסום, הרי אין תחולה להגנת תום הלב.
- מעשה של מה בכך
54. סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע מחיל את הוראת סעיף 4 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] הקובעת כי:
- "לא יראו כעוולה מעשה, שאילו היה חוזר ונשנה לא היה בו כדי ליצור תביעה לזכות נוגדת, ואדם בר-דעת ומזג כרגיל לא היה בא בנסיבות הנתונות בתלונה על כך".**
55. הנתבעת טוענת כי חזקה היא שאדם בר דעת ומזג רגיל לא היה מגיש תביעה בגין נסיבות דומות. לטענתה, מדובר במעשה של מה בכך, ואין תביעה זו אלא תביעת נקמה ובצע כסף של התובעת.
56. אכן פרסום לא ייחשב "לשון הרע" בהיותו "זוטי דברים" במצבים בהם נעשה הפרסום בצורה כזו שכל בר-דעת מבין שאין לייחס לו משקל. בענייננו, הפרסומים נעשו בצורה מכוונת כדי להעביר מסר להורים בדבר "רשעותה" של התובעת. קבענו לעיל כי הפרסום יש בו כדי להשפיל את התובעת, לעשות אותה מטרה לשנאה, לבזות אותה ולפגוע בפרנסתה. כשאלו הם פני הדברים וכאשר הפרסום נעשה לקבוצה של הורים, ודאי שאין זה פרסום שלא ניתן לייחס לו משקל ואין לומר כי זהו בגדר "זוטי דברים".
- על כן, אני דוחה את טענת הנתבעת כי הפרסומים חוסים תחת הגנת "זוטי דברים" ומעשה של מה בכך.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

הסעדים

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
57. התובעת זכאית לפיצוי כספי מאת הנתבעת. התובעת לא נדרשה להוכיח כי בפועל נגרם לה נזק על מנת שתזכה בפיצוי.
58. סעיף 7א לחוק לשון הרע קובע:
- "(ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.
- (ג) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא הוכחת נזק.
- (ד) לא יקבל אדם פיצוי ללא הוכחת נזק, לפי סעיף זה, בשל אותה לשון הרע, יותר מפעם אחת".
59. על מנת לבחון אם קיימת הצדקה למתן פיצוי נפרד, במסגרת המסלול הסטטוטורי, כתלות במספר הפרסומים, יש לבחון מבחני עזר אלה: ראשית, תוכן הפרסומים ובפרט אם קיים דמיון ביניהם; שנית, הזמן שחלף מפרסום לפרסום; שלישית, זהות הנמענים ביחס לכל אחד מפרסומים.
60. כפי שצינתי לעיל הדברים שפורסמו יש בהם בכדי לפגוע בשמה הטוב של התובעת, במוניטין המקצועי שלה ובכוחה להפעיל את הפעוטון לפרנסתה.
61. בענייננו, בשים לב לכך שתוכן ההודעה זהה וכי היא נשלחה בו זמנית לנמענים השונים, שהם למעשה קבוצה מוגדרת של הורים, יש לראות בהודעות שהתקבלו אצל כלל הנמענים כהודעת פרסום אחת המגלה עוולה אחת לפי חוק איסור לשון הרע המזכה את התובעת בפיצוי אחד בגינה. לא מצאתי לפסוק את כפל הפיצוי הסטטוטורי לו עתרה התובעת. כפל פיצוי יש להותירו לנסיבות חמורות במיוחד, נסיבות קיצוניות ביותר שבהן מוצאת דיבתו של אדם רעה (רע"א 2855/20 פלונית נגד פלוני (פורסם בנבו, 06.10.22)).
- השיקולים להחמרה בגובה הפיצויים נלקחים בחשבון לאחר בדיקת התכליות השונות של פסיקת פיצויים בגין לשון הרע, כגון היכולת להשיב את המצב לקדמותו, היקף הנזק לנפגע, העברת מסר חינוכי מרתיע לציבור כולו, מהות המפרסם (אדם פרטי או תאגיד) ומצבו הכלכלי של המפרסם כשיקול חלוקתי (ראו: ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (פורסם בנבו, 04.08.08)).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 22-11-35678 בפרי נ' משה

62. התובעת שהינה מפעילה של פעוטון במשך למעלה מ- 20 שנה נושאת באחריות גדולה מאוד וככזו היא צריכה להיות בעלת שילוב של תכונות אישיות ומקצועיות שיגרמו להורים להרגיש בטוחים ומלאי אמון בה. מלבד הכישורים המקצועיים, הורים לפעוטות מחפשים למצוא אצל בעלת פעוטון גם את התכונות האישיות כגון אהבה וסובלנות לילדים, אמפתיה ורגישות, אמינות ואחריות ויכולת להתמודד עם מצבים חריגים בצורה שקולה ומרגיעה. פגיעה באחת מתכונות אלו, במיוחד כלפי מי שבנתה את שמה הטוב בקרב הורים במשך שנים רבות, עלולה לגרום ללא ספק לפגיעה קשה בשמה הטוב ובמוניטין שלה.

63. יכול ולתובעת לא נגרם נזק ממוני של ממש כתוצאה מהפרסום. עם זאת, חזקה היא כי פרסום לשון הרע כשלעצמו גרם נזק כללי לשמה הטוב של התובעת.

64. בנסיבות אלה, לאחר ששקלתי את מידת הפגיעה בשמה הטוב של התובעת כגננת, במוניטין שלה וביכולת שלה להמשיך לנהל את הפעוטון כבעבר, ומאידך את העובדה שמדובר בקבוצה מוגדרת ומצומצמת של נמענים, **הנני מחייב את הנתבעת, לשלם לתובעת פיצוי בסך של 50,000 ₪.**

בנוסף, הנני מחייב את הנתבעת, לשלם לתובעת את הוצאות המשפט בסך של 5,086 ₪ ושכר טרחת עורך דין בסך של 11,800 ₪.

הסכומים הנ"ל ישולמו לתובעת תוך 30 ימים מהיום שאם לא כן הם יישאו הפרשי הצמדה וריבית עד יום התשלום בפועל.

המזכירות תשלח לבעלי הדין.

ניתן היום, י"ב טבת תשפ"ה, 12 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.

נאיל מהנא, שופט בכיר

22
23